

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFİ HUKÛKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDÎ İYÂZ (v. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

89. Ders | 8.Ekim.2017, Pazar - Sayfa 1

(Dersler öğle namazından bir saat önce başlar)

Türkçe Tercüme & Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahliyayinlari.com

Eser Hakkında

ŞİFÂ-İ ŞERÎF gönüllerde Peygamber sevgisini tutuşturmak, onu bütün yönleriyle tanıtip anlatmak ve Müslümanlara, Sultân-ı Enbiyâ'nın haklarını savunmayı öğretmek maksadıyla yaklaşık dokuz asır önce Endülüslü tanınmış alim Kâdî İyâz tarafından yazılmıştır.

Görüntü, Ses kayıtları ve Ders notlarına

www.sifadersleri.com

adresinden veya aşağıdaki **karekodu okutarak** erişebilirsiniz.

DERS KONUSU:

1. BÖLÜM: Yüceler Yücesi Cenâb-ı Hakk'ın Resûl-i Ekrem'in Şân ve Şerefini Yüceltmesi

4. KISIM: Resûl-i Ekrem'in Mûcizeleri

11. FASIL: Parmaklarının Arasından Suyun Kaynaması

Arapça Kaynak sf. 348

Türkçe Tercüme, Cilt.1 - sf. 598

فصل

فِي نَبْعِ الْمَاءِ مِنْ بَيْنِ أَصَابِعِهِ (١/٨١) وَتَكْثِيرِهِ بِرَكَتِهِ

قال المؤلف رحمه الله: أما الأحاديث في هذا فكبيرة جداً.

روى حديث نَبْعِ الْمَاءِ مِنْ بَيْنِ أَصَابِعِهِ ﷺ جماعة من الصحابة؛ منهم أنس، وجابر، وابن مسعود:

٦٨٦ - حدثنا أبو إسحاق: إبراهيم بن جعفر الفقيه بقراءة علي، حدثنا القاضي عيسى بن سهل، حدثنا أبو القاسم: حاتم بن محمد، حدثنا أبو عمر ابن الفخار، حدثنا أبو عيسى، حدثنا يحيى، حدثنا مالك، عن إسحاق بن

عبد الله بن أبي طلحة، عن أنس بن مالك [رضي الله عنه]: رأيتُ رسول الله ﷺ، وحانت صلاة العصر؛ فالتمس الناس الوضوء فلم يجدوه، فأتني رسول الله ﷺ بوضوء، فوضع رسول الله ﷺ في ذلك الإناء يده، وأمر الناس أن يتوضؤوا منه.

قال: فرأيت الماء ينبع من بين أصابعه، فتوضأ الناس حتى توضؤوا من عند آخرهم (١).

11. Parmaklarının Arasından Suyun Kaynaması

Resûl-i Ekrem Efendimiz'in parmaklarının arasından suyun kaynaması ve duâ edince suyun bereketlenmesi konusunda pek çok hadis bulunmaktadır. Peygamber Efendimiz'in parmaklarının arasından suyun kaynadığına dâir hadisi Enes ibni Mâlik, Câbir ibni Abdillâh ve Abdullâh ibni Mes'ûd gibi birçok sahâbî rivâyet etmiştir.

Enes ibni Mâlik radiyallahu anh şöyle demiştir:

“Bir defasında Peygamber Efendimiz'i şöyle gördüm: İkinci namazı yaklaşmıştı. Halk abdest alacak su aramış, fakat bulamamıştı. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve selleme abdest alması için bir kap içinde birazcık su getirdiler. Mübârek elini kabın içine soktu ve halka bu kaptan abdest almalarını söyledi. Orada bulunanların tamamı abdest alıncaya kadar parmaklarının altından suyun kaynadığını gördüm.”¹

1. Buhârî, Vudû' 32, nr. 169; Müslim, Fezâil 5, nr. 2279.

2. Katâde bin Diâme hakkında bilgi için bk. I, 81.

3. Buhârî, Menâkıb 25, nr. 3572; Müslim, Fezâil 7, nr. 2279.

4. Buhârî, Menâkıb 25, nr. 3572; Müslim, Fezâil 6, nr. 2279.

5. Humeyd et-Tavîl, Basralı bir hadis hâfızıdır. Boyu kısa, elleri uzun olduğu için, uzun anlamında Tavîl lakabıyla anılmıştır. Rivâyet ettiği hadisler Kütüb-i Sitte'de bulunan güvenilir bir râvidir. Basra'da insanlar arasındaki anlaşmazlıkları gidermesiyle tanındığı için kendisine, “Basralıları barıştıran” anlamında “Muslıhu ehli'l-Basra” denmiştir.

6. Sâbit ibni Eslem el-Bünânî hakkında bilgi için bk. I, 376.

300 Kişinin Abdest Aldığı Su

Aynı hadisi nakleden tâbiîn müfessirlerinden Katâde bin Diâme es-Sedûsî'nin² (v. 117/735) Enes ibni Mâlik'ten rivâyet ettiğine göre Enes: “Resûlullah Efendimiz'in parmaklarını daldıracağı kadar veya parmaklarını örtmeyecek kadar bir su getirdiler.” deyince, Katâde ona:

“O gün kaç kişiydiniz?” diye sormuş. O da:

“300 kişi kadar vardık” demiştir.³

Yine Enes ibni Mâlik'ten rivâyet edildiğine göre, o gün Medine çarşısının yakınındaki Zevrâ mevkiinde bulunuyorlardı.⁴

٦٨٧ - ورواه أيضاً - عن أنس - قتادة ، وقال : بإناء فيه ماء يغمر أصابعه أو لا يكاد يغمر . قال : كم كنتم ؟ قال : [كُنَّا] زهاء ثلاث مئة^(٢) .

٦٨٨ - وفي رواية عنه : وهم بالزَّوراء عند السوق^(٣) .

2. Katâde bin Diâme hakkında bilgi için bk. I, 81.

3. Buhârî, Menâkıb 25, nr. 3572; Müslim, Fezâil 7, nr. 2279.

4. Buhârî, Menâkıb 25, nr. 3572; Müslim, Fezâil 6, nr. 2279.

ورواه أيضاً حميدٌ ، وثابتٌ ، والحسنُ ، عن أنسٍ .

٦٨٩ - وفي رواية حميدٍ : قلتُ : كم كانوا؟ قال : ثمانين^(٤)

٦٩٠ - ونحوه عن ثابت عنه^(٥) .

٦٩٠ - ونحوه عن ثابت عنه^(٥) .

٦٩١ - وعنه أيضاً : وهم نحو من سبعين رجلاً^(٦) .

5. Humeyd et-Tavîl, Basralı bir hadis hâfızıdır. Boyu kısa, elleri uzun olduğu için, uzun anlamında Tavîl lakabıyla anılmıştır. Rivâyet ettiği hadisler Kütüb-i Sitte'de bulunan güvenilir bir râvidir. Basra'da insanlar arasındaki anlaşmazlıkları gidermesiyle tanındığı için kendisine, "Basralıları barıştıran" anlamında "Muslihü ehli'l- Basra" denmiştir.

6. Sâbit ibni Eslem el-Bünânî hakkında bilgi için bk. I. 376.

1. Buhârî, Menâkıb 25, nr. 3575.

2. Buhârî, Vudû' 46, nr. 200. Bu rivâyete göre orada 70-80 kadar sahâbî vardı.

3. Buhârî, Menâkıb 25, nr. 3574.

Bu hadisi Enes ibni Mâlik'ten, tâbiîn muhaddislerinden Humeyd et-Tavîl⁵ (v. 143/760), Sâbit el-Bünânî⁶ (v. 123/741) ve Hasan-ı Basrî de (v. 110/728) rivâyet etmiştir.

Humeyd et-Tavîl der ki: "Enes ibni Mâlik'e:

"O gün abdest alanlar kaç kişiydi?" diye sordum. Enes de:

"Seksen kişiydi" dedi.¹

Bu rivâyete göre, namaz vakti yaklaşınca evi Mescid-i Nebvî'ye yakın olanlar gidip abdest almış, diğerlerinin abdest alabilmesi için bu mucize gerçekleşmiştir.

Sâbit el-Bünânî'nin Enes'ten olan rivâyeti de buna yakındır.²

Yine Enes ibni Mâlik'ten rivâyet edilen bir başka hadise göre, orada abdest alanlar yetmiş kişi kadar vardı.³

Bu hadisi Enes ibni Mâlik'ten Hasan-ı Basrî hazretleri rivâyet etmiş olup, Resûl-i Ekrem Efendimiz yanında ki sahâbîlerle bir yere gidiyormuş, namaz vakti girip de abdest almak için su bulunmayınca, oradakilerden biri içinde az bir su bulunan bir kap getirmiş, Resûlullah Efendimiz o suyla abdest aldıktan sonra dört parmağını suya daldırmış ve oradakilere "Haydi, kalkın, abdest alın." buyurmuştur.

٦٩٢ - وأما ابنُ مسعود ففي الصحيح عنه^(٧) - من رواية علقمة -: بينما نحن مع رسول الله ﷺ ، وليس معنا ماءٌ ، فقال لنا رسول الله ﷺ : «اطلبوا منْ معه فَضْلُ ماءٍ» ، فَأَتَى بِمَاءٍ فَصَبَّهُ فِي إِنَاءٍ ، ثُمَّ وَضَعَ كَفَّهُ فِيهِ ، فَجَعَلَ الْمَاءُ يَنْبُعُ مِنْ بَيْنِ أَصَابِعِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ^(١) .

Abdullah ibni Mes'ûd'dan talebesi Alkame bin Kays'ın⁴ (v. 62/682) *Sahîh-i Buhârî*'deki rivâyetine göre, İbni Mes'ûd şöyle demiştir:

“Bir gün Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem ile beraberdik, fakat yanımızda su yoktu. Peygamber Efendimiz bize: ‘Kimin yanında azıcık da olsa su kaldığını sorup araştırın.’ buyurdu. Birazcık su bulup getirdiler, o da bu suyu bir kaba döktü. Sonra avucunu suyun içine koydu. Hemen Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in mübârek parmaklarının arasından sular kaynamaya başladı.”⁵

Bu hadîs-i şerîf *Sahîh-i Buhârî*'de olmakla beraber, Kâdî İyâz onu Dârimî'nin *es-Sünen*'inden almıştır (Mukaddime 5, diyor ki: Resûlullah Efendimiz, parmaklarının arasından su kaynarken “Haydi mübârek temiz suya gelin. Suyun bereketlenmesi Allah Teâlâ'dandır.” buyurdu; biz de gidip içtik.

4. Alkame bin Kays hakkında bilgi için bk. I, 594.

5. Buhârî, Menâkıb 25, nr. 3579..

1500 Kişinin Abdest Aldığı Bereketli Su

Sahîh-i Buhârî gibi hadis kitaplarında rivâyet edildiğine göre tâbiîn muhaddislerinden Sâlim ibni Ebi'l-Ca'd¹ (v. 100/718), Câbir ibni Abdillâh radiyallahu anhumânın şöyle dediğini rivâyet etmiştir:

“Hudeybiye Antlaşması'nın yapıldığı gün Müslümanlar çok susamıştı. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem önünde de meşin bir su tulumu vardı. Allah'ın Elçisi o tulumdan abdest aldı. Ashâb-ı kirâm onun huzûruna gelip: “Senin yanındaki tulumda bulunan sudan başka suyumuz kalmadı.” dediler. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem mübârek elini o su tulumunun üzerine koyunca, parmaklarının arasından pınarlar gibi su fışkırmaya başladı.”

Hadisin râvisi Sâlim ibni Ebi'l-Ca'd der ki: “Câbir ibni Abdillâh'a:

‘Orada kaç kişi vardınız?’ diye sordum. Bana şunu söyledi:

‘Yüz bin kişi de olsaydık o su hepimize yeterdi; ama biz 1500 kişiydik.’²

Hadisin bu rivâyetlerinde, orada abdest alanların, Hudeybiye’de Resûlullah’a bîat edenler sayısınca 1400 veya 1500 kişi oldukları belirtilmektedir. Câbir radiyallahu anh Resûl-i Ekrem’in: “Ey abdest alacak olanlar! Haydin bereketli suya gelin!” buyurduğunu duyunca, halkın da o sudan hem abdest aldığını hem de içtiğini görünce, karnının ağrıyacağını hesaba katmadan, o sudan doya doya içtiğini söylemektedir.³

Rivâyet edildiğine göre bu hadisin bir benzerini Enes ibni Mâlik, Câbir ibni Abdillâh’tan nakletmiştir. Bu hadiste de olayın Hudeybiye’de geçtiği belirtilmektedir.

٦٩٣ - وفي الصحيح ، عن سالم بن أبي الجعد ، عن جابر [رضي الله عنه] :
عَطَشَ النَّاسُ يَوْمَ الْحُدَيْبِيَّةِ وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ بَيْنَ يَدَيْهِ رَكُوعٌ ، فَتَوَضَّأَ مِنْهَا ، وَأَقْبَلَ
النَّاسُ نَحْوَهُ ؛ وَقَالُوا : لَيْسَ عِنْدَنَا مَاءٌ إِلَّا مَا فِي رَكُوتِكَ ؛ فَوَضَعَ النَّبِيُّ ﷺ يَدَهُ فِي
الرَّكُوعِ (٨١/ب) فَجَعَلَ الْمَاءُ يَفُورُ مِنْ بَيْنِ أَصَابِعِهِ كَأَمْثَالِ الْعُيُونِ .

وفيه : فَقُلْتُ : كَمْ كُنْتُمْ ؟ قَالَ (٢) : لَوْ كُنَّا مِئَةَ أَلْفٍ لَكُنَّا ؛ كُنَّا خَمْسَ عَشْرَةَ
مِئَةً (٣) .

٦٩٤ - وَرَوَى مِثْلَهُ عَنْ أَنَسٍ ، عَنْ جَابِر (٤) ؛ وَفِيهِ أَنَّهُ كَانَ بِالْحُدَيْبِيَّةِ .

1. Sâlim ibni Ebi'l-Ca'd, rivâyet ettiği hadisler *Kütüb-i Sitte*'de yer alan güvenilir bir tâbiîdir.

2. Buhârî, Menâkıb 25, nr. 3576, Megâzî 35, nr. 4152.

3. Buhârî, Eşribe 31, nr. 3639.

Sahîh-i Müslim'de geçen ve Buvat Gazvesi'nde meydana gelen bir olayı dile getiren uzunca bir hadisi ashâb-ı kirâmdan Ubâde bin Sâmit'in oğlu Velîd,¹ Câbir ibni Abdillâh'tan rivâyet etmiştir. Buna göre Câbir ibni Abdillâh şöyle demiştir:

“Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bana:

‘Câbir! Halka seslen de abdest suyu getirsinler!’ buyurdu.

Câbir, o hadisi bütün teferruatıyla anlattı. Eski bir su tulumunun dibinde azıcık bir su bulabildiğini, o tulumu Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellemle getirdiğini söyledikten sonra sözüne şöyle devam etti: “Peygamber aleyhisselâm ne olduğunu anlamadığım bir şeyler söyleyerek su tulumunu sıktı ve ‘Câbir! Seslen de, kimin yanında büyük bir çanak varsa getirsin.’ buyurdu. (Çanağı bana getirdiler) Ben de onu götürüp Resûl-i Ekrem'in önüne koydum.” Sonra Câbir, Peygamber Efendimiz'in elini çanağın içine yaydığını, parmaklarının arasını ayırdığını, kendisinin de o azıcık suyu Resûl-i Ekrem'in eline besmele çekerek döktüğünü söyledi ve olanları şöyle anlattı: “Resûlullah'ın parmaklarının arasından suyun kaydığını, çanağın içinde dönerek yükseldiğini ve çanağın dolduğunu gördüm. Peygamber aleyhisselâm halkın su içmeye gelmesini emretti. Herkes kanıncaya kadar su içti. Ben:

‘Suya ihtiyacı olan kimse kalmadı.’ deyince, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem iyice dolan kaptan elini kaldırdı.”²

Bu mucizenin meydana geldiği Buvât, Medine'nin yaklaşık 80 km. kuzeybatısında ve Mekke-Suriye ticaret yolu üzerinde bir yerdir. Buvât Gazvesi hicretin ikinci yılında olmuştur. Peygamber Efendimiz, Mekkelilere ait 2500 deveден oluşan bir ticaret kervanının, 100 kişilik bir muhafız birliğinin himâyesinde Buvât'tan geçeceğini haber aldı ve 200 kişilik bir kuvvetle yola çıktı. Ancak kervan, oradan daha önce geçtiği için Müslümanlar tekrar Medine'ye döndü.

٦٩٥ - وفي رواية [عبادة بن] (٥) الوليد بن عبادة بن الصامت عنه ، في حديث مسلم الطويل في ذكر غزوة بواط قال :
قال لي رسول الله ﷺ : «يا جابر! نادِ ، الوضوء . . » وذكر الحديث بطوله ،
وأنه لم يجد إلا قطرة في عزلاء شجب ؛ فأتي به النبي ﷺ ، فغمزه (٦) وتكلم
بشيء لا أدري ما هو ؟ وقال : «نادِ بجفنة الركب» ، فأتيْتُ بها ، فوضعتها بين
يديهِ ، وذكر أن النبي ﷺ بسط يده في الجفنة ، وفرق أصابعه ، وصبَّ جابرٌ
عليه ، وقال : باسم الله [كما أمره ﷺ] قال : فرأيتُ الماءَ يفورُ من بين
أصابعه ، ثم فارت الجفنة واستدارت حتى امتلأت ، وأمر الناس بالاستقاء ،
فاستقوا حتى رَوُوا .

فقلت : هل بقي أحد له حاجة ؟ فرفع رسول الله ﷺ يده من الجفنة وهي
ملأى (١) .

1. Velîd ibni Ubâde bin Sâmit el-Ensârî, Peygamber Efendimiz zamanında Medine'de doğdu. Fakat yaşı küçük olduğu için sahâbî olma şerefini elde edemedi. Velîd 70 (689) yılından sonra vefât etti. *Sahîh-i Müslim*'deki rivâyete göre bu hadisi, Velîd'in oğlu Ubâde rivâyet etmiştir.

2. Müslim, Zühd 74, nr. 3013.

٦٩٦ - وعن الشَّعْبِيِّ (٢): أَتَى النَّبِيَّ ﷺ فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ بِإِدَاوَةِ مَاءٍ ، وَقِيلَ :
مَا مَعْنَا ، يَا رَسُولَ اللَّهِ ! مَاءٌ غَيْرُهَا ، فَسَكَبَهَا فِي رَكْوَةٍ ، وَوَضَعَ إصْبَعَهُ
وَسَطَهَا ، [و] غَمَسَهَا فِي الْمَاءِ ، وَجَعَلَ النَّاسُ يَجِئُونَ وَيَتَوَضَّؤُونَ ثُمَّ
يَقُومُونَ (٣).

٦٩٧ - قَالَ التِّرْمِذِيُّ : فِي الْبَابِ ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ (٤).

وَمِثْلُ هَذَا فِي هَذِهِ الْمَوَاطِنِ الْحَفْلَةِ (٥) ، وَالْجُمُوعِ الْكَثِيرَةِ ، لَا تَتَطَرَّقُ
الْتِهْمَةُ إِلَى الْمَحَدِّثِ بِهِ ؛ لِأَنَّهُمْ كَانُوا أَسْرَعَ شَيْءٍ إِلَى تَكْذِيبِهِ ، لَمَّا جُبِلَتْ عَلَيْهِ
النَّفُوسُ مِنْ ذَلِكَ ؛ وَلَأَنَّهُمْ كَانُوا مِمَّنْ لَا يَسْكُتُ عَلَى بَاطِلٍ ؛ فَهَؤُلَاءِ قَدْ رَوَوْا
هَذَا ، وَأَشَاعُوهُ ، وَنَسَبُوا حُضُورَ الْجَمَّاءِ الْغَفِيرِ (٦) لَهُ ، وَلَمْ يُنْكِرْ أَحَدٌ مِنَ
النَّاسِ عَلَيْهِمْ مَا حَدَّثُوا بِهِ عَنْهُمْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا وَشَاهَدُوا (٧) ، فَصَارَ كَتَصْدِيقِ
جَمِيعِهِمْ لَهُ .

Tâbiîn muhaddislerinden Şa'bî'den¹ (v. 104/722) rivâyet edildiğine göre Peygamber Efendimiz'e seferlerinden birinde deriden yapılmış bir matara getirdiler ve:

“Yâ Resûlallah! Bundan başka suyumuz kalmadı.” dediler. Resûl-i Ekrem mataradaki suyu meşin bir su tulumuna döktü ve mübârek parmaklarını kabin içine soktu. Orada bulunan kimseler birer birer gelip o sudan abdest alıp gittiler.

İmâm Tirmizî, bu konuda sahâbeden İmrân ibni Husayn'ın da bir rivâyeti olduğunu söylemiştir.²

Olayı Görenler Bu Rivâyetleri Yalanlamadı

Böyle mucizeler, çok büyük kalabalıkların olduğu yerlerde meydana geldiği için, onları rivâyet edenler hiçbir şekilde yalan söylemekle suçlanamaz. İnsan tabiatı, duyduğu bir yalanı hemen tekzip edecek şekilde yaratıldığı için, ashâb-ı kirâm ve tâbiîn de gerçek dışı bir şeyi işittiğinde onu hemen yalanlar ve asılsız şeyler karşısında susmazlardı. Peygamber Efendimiz'in parmaklarının arasından suların kaynadığına dâir mucizeleri onlar rivâyet etmiş, çeşitli yerlerde anlatmış, bu mucizelerin meydana geldiği yerlerde büyük bir kalabalığın bulunduğunu onlar söylemişlerdir. Bu tür mucizeleri görenlerden biri çıkıp da bu konudaki rivâyetlerin yalan olduğunu söylememiştir. Bu da onların hepsinin bu rivâyetleri doğrulaması anlamına gelir.

1. Bu ünlü tâbiîn muhaddisinin adı Âmir ibni Şerâhil'dir; Şa'bî onun lakabıdır. Hz. Ömer devrinde doğmuş, 500 kadar sahâbîyi görmüş ve kırk sekiz sahâbîden hadis rivâyet etmiştir. Rivâyetleri Kütüb-i Sitte'de yer alan bu hadis hâfızı çok güçlü bir hâfızaya sahipti, bu sebeple hiç hadis yazmadı.

2. Bu rivâyet, bundan sonraki “Suyun Resûl-i Ekrem'in Bereketiyle Yerden Kaynayıp Fışkırması” bahsinde gelecektir..

فصل

[فِي تَفْجِيرِ الْمَاءِ بِبَرَكَتِهِ ﷺ ، وَانْبِعَاثِهِ
بِمَسِّهِ وَدَعْوَتِهِ^(۱)

٦٩٨ - ومما يُشبهُ هذا مِنْ معجزاته تَفْجِيرُ الْمَاءِ بِبَرَكَتِهِ ، وَانْبِعَاثُهُ بِمَسِّهِ وَدَعْوَتِهِ فِيمَا رَوَى (١/٨٢) مَالِكٌ فِي «الْمَوْطَأِ» عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ فِي قِصَّةِ غَزْوَةِ تَبُوكَ ، وَأَنَّهُمْ وَرَدُوا الْعَيْنَ وَهِيَ تَبَضُّ بِشَيْءٍ مِنْ مَاءٍ مِثْلَ الشَّرَاكِ ، فَغَرَفُوا مِنَ الْعَيْنِ بِأَيْدِيهِمْ حَتَّى اجْتَمَعَ فِي شَيْءٍ ، ثُمَّ غَسَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِيهِ وَجْهَهُ وَيَدَيْهِ ، وَأَعَادَهُ فِيهَا ؛ فَجَرَتْ بِمَاءٍ كَثِيرٍ ، فَاسْتَقَى النَّاسُ .

٦٩٩ - قَالَ فِي حَدِيثِ ابْنِ إِسْحَاقَ^(۲) : فَانْخَرَقَ مِنَ الْمَاءِ مَا لَهُ حِسٌّ كَحِسِّ الصَّوَاعِقِ -

ثُمَّ قَالَ : «يُوشِكُ ، يَا مُعَاذُ ! إِنْ طَالَتْ بِكَ حَيَاةٌ أَنْ تَرَى مَا هَاهُنَا قَدْ مُلِيَءَ جَنَانًا»^(۳) .

12. Suyun Resûl-i Ekrem'in Bereketiyle Yerden Kaynayıp Fışkırması

Peygamber Efendimiz'in parmaklarının arasından suların kaynaması mucizesine benzeyen bir diğer mucize de, onun bereketiyle ve dokunup duâ etmesiyle suyun fışkırması mucizesidir.

Gözeden Sızan Su

İmâm Mâlik'in, *el-Muvatta'* adlı hadis kitabında, Muâz ibni Cebel radiyallahu anhdan naklettiğine göre, ashâb-ı kirâm Tebük Gazvesi'nde,¹ suyu incecik bir şerit gibi sızan bir göze rastladılar ve o sudan avuçlarıyla azar azar alıp bir kaba koydular. Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem bu suyla mübârek yüzünü ve ellerini yıkadıktan sonra onu tekrar göze döktü. Bunun üzerine gözenin suyu çoğaldı; herkes ondan içti ve hayvanını suladı.

Siyer âlimi İbni İshâk'ın (v. 151/768) rivâyetine göre Muâz ibni Cebel, suyun yıldırım sesini andıran gürültülü bir şekilde kaydığını söylemiştir.²

Daha sonra Resûl-i Ekrem Efendimiz:

“Muâz! Eğer ömrün olursa, buraların yemyeşil bağlık, bahçelik olduğunu göreceksin.” buyurdu.³

1. Tebük Gazvesi, Resûl-i Ekrem Efendimiz'in hicretin 9. yılında (milâdî Ekim 630) 30.000 kişilik bir orduyla Bizans kuvvetleriyle çarpışmak üzere yaptığı bir seferdir. Bu seferde, Medine'den 700 kilometre uzakta ve Suriye sınırları içinde bulunan Tebük'e kadar zor şartlar altında gidilmiş, düşman ordusu Müslümanların karşısına çıkmadığı için Medine'ye geri dönmüştür.

2. İbni Hişâm, *es-Sîretü'n-nebeviyye* (Sekkâ), I, 171.

3. Mâlik, *el-Muvatta'*, Sefer 2; Müslim, *Fezâil* 10, nr. 706; Ahmed ibni Hanbel, *Müsned*, V, 237.

٧٠٠ ، ٧٠١ - وفي حديث البراء ، وسَلَمَةُ بن الأَكْوَع - وحديثه أَتَمُّ - في قصة الحُدَيْيَةِ ، وهم أَرْبَعُ عَشْرَةَ مِئَةً ، وبَنُّهَا لَا تَزُوي خمسين شاةً ، فنَزَحْنَاهَا فلم نَتْرُكْ فيها قَطْرَةً ، فقعد رسول الله ﷺ على جَبَاهَا .

قال البراء : وَأُتِيَ بِدَلْوٍ منها ، فبصق ، فدعا - وقال سَلَمَةُ : فِيمَا دَعَا ، وَإِمَّا بَصَقَ فيها - فجاشت ؛ فَأَرَوُوا أَنْفُسَهُمْ وَرَكَابَهُمْ^(١) .

وفي غير هذه الروايتين في هذه القصة من طريق ابن شهاب في الحُدَيْيَةِ : فَأُخْرِجَ سَهْمًا مِنْ كِنَانَتِهِ ، فَوَضَعَ فِي قَعْرِ قَلْبٍ^(٢) لَيْسَ فِيهِ مَاءٌ ، فَرَوَى النَّاسُ حَتَّى ضَرَبُوا بِعُطْنٍ^(٣) .

Her ikisi de ashâb-ı kirâmdan olan Berâ bin Âzib'in⁴ (v. 71/690) ve Seleme bin Ekva'nın (v. 74/693)⁵ rivâyetine göre, -ki Seleme'nin rivâyeti daha geniştir- Hudeybiye'de 1400 sahâbî vardı. Fakat Hudeybiye kuyusunda elli koyunu sulayacak kadar bile su yoktu. Kuyuda bir damla bırakmadan bütün suyunu çektiler. Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem kuyunun kenarına oturdu.

Berâ bin Âzib'in rivâyetine göre, Peygamber Efendimiz'e bu çekilen sudan bir kova getirildi. Allah'ın Elçisi mübârek ağzından aldığı tertemiz tükürüğü kovaya bırakıp duâ etti.⁶

Seleme bin Ekva'nın (v. 74/693)⁷ rivâyetine göre ise, Resûl-i Ekrem Efendimiz ya suyun artması için duâ etti veya mübârek ağzından aldığı tertemiz tükürüğü kovaya bıraktı. Kuyunun suyu kaynayıp yükseldi. Orada bulunanlar hem kana kana su içtiler hem de havyanlarını suladılar.¹

Hudeybiye kuyusundaki su mûcizesine dâir bu iki rivâyetten başka İbni Şihâb ez-Zührî tarikiyle rivâyet edilen bir hadise göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ok kılıfından bir ok aldı ve içinde su bulunmayan kuyuya attı. Su yükseldi, herkes kana kana su içti ve hayvanlarını suladı.²

4. Berâ bin Âzib hakkında bilgi için bk. I, 169.

5. Seleme bin Ekva' hakkında bilgi için bk. II, 94.

6. Buhârî, Menâkıb 25, nr. 3577, Megâzî 35, nr. 4150-4151.

7. Seleme bin Ekva' hakkında bilgi için bk. II, 94.

1. Müslim, Lukata 19, nr. 1729.

2. Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve (Kal'acı), IV, 114.